

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Lichovníka, soudců JUDr. Vlasty Formánkové a JUDr. Vladimíra Sládečka (soudce zpravodaj) o ústavní stížnosti společnosti **PV 104 s. r. o.**, IČ: 27788229, se sídlem Holečkova č. 242/15, Olomouc, zastoupené Mgr. Michalem Zahnášem, advokátem se sídlem tř. Svobody 2, Olomouc, proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci ze dne 24. 4. 2014 č. j. 74 EC 9/2014-49, za účasti vedlejšího účastníka řízení INTEGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, o. s., se sídlem Klimentská 1207/10, Praha-Nové Město, zastoupené JUDr. Jiřím Vlasákem, advokátem se sídlem Jankovcova 1518/2, Praha 7, **takto:**

- I. Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 24. 4. 2014 č. j. 74 EC 9/2014-49 bylo porušeno právo stěžovatelky na spravedlivý (řádný) proces, zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.**
- II. Rozsudek Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 24. 4. 2014 č. j. 74 EC 9/2014-49 se ruší.**

O d ů v o d n ě n í

I.

1. Včas podanou ústavní stížností splňující i další náležitosti podání podle zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), se stěžovatelka domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozsudku, neboť má za to, že jí bylo zasaženo do jejího práva na spravedlivý (řádný) proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“).

2. Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud při vydání napadeného rozsudku závažným způsobem pochybil při interpretaci a aplikaci zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „autorský zákon“). Stěžovatelka má za to, že krajským soudem nebyly prokázány podmínky vzniku nároku vedlejšího účastníka na vydání bezdůvodného obohacení. Především namítá, že krajský soud neprokázal, že stěžovatelka v rozhodné době provozovala televizní zařízení, prostřednictvím něhož měla bez patřičného licenčního povolení zpřístupňovat veřejnosti záznamy uměleckých výkonů výkonných umělců a výrobců záznamu. Odůvodnění napadeného rozhodnutí je podle stěžovatelky zcela nedostatečné a neodpovídá požadavkům na řádné odůvodnění soudního rozhodnutí.

3. Stěžovatelka naopak zdůrazňuje, že inkriminované zvukově obrazové zařízení (televizor) provozováno ani být nemohlo, jelikož nebylo připojeno k anténě. Takto prý v rozporu s judikaturou zdejšího soudu (s odkazem na nálezy sp. zn. II. ÚS 3076/13) nebylo prokázáno, že by k provozování veřejné produkce došlo, případně že by k němu docházelo po celou dobu, za níž bylo vedlejším účastníkem vymáháno bezdůvodné obohacení, a že byly veřejně produkovány předměty ochrany autorů, jejichž práva je oprávněn vedlejší účastník na základě zákona či smlouvy kolektivně spravovat.

4. Stěžovatelka, která provozuje půjčovnu DVD nosičů, má za to, že z provozu inkriminovaného zařízení nedosahuje žádného přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, tak jak to vyplývá z § 30 odst. 1 autorského zákona, který stanoví, že „za užití díla se nepovažuje užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského prospěchu.“ Stěžovatelka, tvrdí, že inkriminovaný televizor nemá tuner televizního signálu a byl využíván pouze k přehrávání částí záznamů z DVD nosičů v souvislosti s řešením reklamací vad. Televizor tedy podle stěžovatelky nesloužil k veřejné produkci, když zákazníci její provozovny mohli vnímat přehrávání autorských děl pouze náhodně, ve velmi omezeném rozsahu (pouze kontrolované pasáže) a jen ojediněle v situaci, kdy došlo k reklamaci vad přehrávání DVD nosiče zákazníkem.

5. Vedlejší účastník v řízení před soudem nepředložil podle stěžovatelky žádný relevantní důkaz, který by prokazoval, že došlo k porušení autorského zákona ze strany stěžovatelky. Vedlejší účastník se opírá pouze o předložený listinný důkaz, kterým je „Záznam o provedené kontrole“, a dvě fotografie, které však podle stěžovatelky nejsou dostatečným důkazem o veřejném zpřístupňování autorských děl.

6. Stěžovatelka se dále v návrhu vyjádřila k náhradě nákladů řízení vedlejšímu účastníkovi, kterou jí soud v napadeném rozhodnutí uložil. Z autorského zákona i z právní formy založení vedlejšího účastníka jako kolektivního správce podle stěžovatelky vyplývá, že činnost vedlejšího účastníka není činností ziskovou a jeho činnost je financována z příspěvků jím zastupovaných osob. Stěžovatelka tedy považuje za nelogické a nemorální, aby se takový kolektivní správce nechal zastupovat v řízení o vymáhání nároků plynoucích z autorských práv advokátem a inkasoval náhradu nákladů řízení.

II.

7. Ústavní soud si k projednání věci vyžádal spis Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, vedený pod sp. zn. 74 EC 9/2014, z něhož, jakož i z obsahu napadeného rozhodnutí, zjistil následující skutečnosti.

8. Předmětem sporu mezi stěžovatelkou a vedlejším účastníkem byla částka odpovídající bezdůvodnému obohacení stěžovatelky, kterou měla získat tím, že ve své provozovně (půjčovna DVD nosičů) bez potřebného licenčního oprávnění uděleného vedlejším účastníkem zpřístupňovala veřejnosti prostřednictvím zvukově obrazového zařízení (televizoru) záznamy uměleckých výkonů výkonných umělců a výrobců záznamu. Uvedenou skutečnost zjistil vedlejší účastník, který je podle § 95 a násl. autorského zákona na základě rozhodnutí Ministerstva kultury oprávněn k výkonu kolektivní správy práv výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů provedením kontrolní prohlídky v místě provozovny.

9. Na základě kontroly provedené dne 19. 2. 2013 v provozovně stěžovatelky vedlejší účastník zjistil, že v období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 zde docházelo prostřednictvím obrazově zvukového zařízení ke zpřístupňování výkonů a záznamů výkonných umělců veřejnosti, tj. k veřejné produkci, a to bez potřebného licenčního oprávnění uděleného vedlejším účastníkem. Vedlejší účastník následně stěžovatelku vyzval k uhrazení částky odpovídající bezdůvodnému obohacení, stěžovatelka však na výzvu k uhrazení dlužné částky nereagovala. Proto vedlejší účastník podal návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, kterému Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, vyhověl. Proti vydanému platebnímu rozkazu však podala stěžovatelka včas odpor, v němž uvedla, že nároky uplatněné žalobou neuznává.

10. Nyní napadeným rozsudkem krajský soud žalobě vedlejšího účastníka vyhověl a uložil stěžovatelce povinnost zaplatit vedlejšímu účastníkovi (žalobci) částku ve výši 6 543,40 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 1. 12. 2013 do zaplacení. Zároveň soud rozhodl, že je stěžovatelka povinna uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 173 Kč. Soud přitom vzal na základě doloženého kontrolního protokolu za prokázané, že stěžovatelka měla ve své provozovně umístěný televizor, který sloužil k veřejné produkci, byť nebyl připojen k anténě a podle stěžovatelky sloužil pouze k přehrávání reklamovaných DVD nosičů, a zároveň stěžovatelka neuzavřela s autorem, respektive s kolektivním správcem práv výkonných umělců, licenční smlouvu pro veřejnou produkci. Soud ze záznamu o provedené kontrole zjistil, že byla uskutečněna v provozovně stěžovatelky s tím, že této kontrole byla podle údajů v protokole přítomná obsluha (zaměstnankyně stěžovatelky). Dále z protokolu soud zjistil, že v provozovně se nachází jeden zapnutý televizor. Toto zařízení sloužící k veřejné produkci, je na provozovně umístěno od února 2011. V protokolu byla uvedena zřejmá poznámka kontrolovaného, že „TV není připojena k anténě, přehrává pouze DVD“. Z obsahu protokolu bylo podle soudu zřejmé, že obsluze přítomné v provozovně byla během kontroly předána kopie záznamu o provedené kontrole a na důkaz obsahové správnosti byl protokol podepsán jak osobou kontrolu provádějící, tak osobou kontrole přítomnou. Soud zamítl návrhy účastníků řízení na provedení dalších důkazů (výslech osob přítomných při kontrole, dotaz na Českou televizi a Ochranný svaz autorský). Jelikož pak podle § 71 odst. 1 a 2 písm. g) a § 76 odst. 1 a 2 písm. e) autorského zákona nelze bez uděleného oprávnění výkonných umělců a výrobců záznamů užít jejich umělecké výkony a záznamy jejich sdělováním veřejnosti, rozhodl soud, že se stěžovatelka neuhrazením poplatku za uzavření licenční smlouvy s vedlejším účastníkem na jeho úkor bezdůvodně obohatila.

III.

11. Ústavní soud vyzval v souladu s § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, jako účastníka řízení a INTEGRAM, nezávislou společností výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, o. s., jako vedlejšího účastníka řízení, aby se vyjádřili k projednávané ústavní stížnosti.

12. Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, se ve svém vyjádření ze dne 19. 1. 2015 odvolal na skutkové a právní závěry v dané věci učiněné při tehdy sdíleném výkladu příslušných zákonných ustanovení a dále na důvody, jak jsou obsaženy v odůvodnění napadeného rozsudku, neboť je považuje za komplexní a dostatečné s odkazem na příslušná hmotněprávní ustanovení.

13. Vedlejší účastník (INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově-obrazových záznamů, o. s.) se s argumentací stěžovatelky neztotožnil. Zejména uvedl, že podle jeho názoru bylo prvostupňovým soudem provedeno dostatečné dokazování a rozsudek byl řádně odůvodněn. Upozornil, že stěžovatelka neplatí licenční poplatky za zjištěnou veřejnou produkci typu A, která je předmětem tohoto soudního řízení, ani za veřejnou produkci typu O (videopůjčovny). Rovněž krajský soud postupoval v souladu s právním řádem i *lege artis*, vyjádřil se ke všem účastníky řízení uváděným skutečnostem, vypořádal se se všemi navrženými důkazy a své rozhodnutí podrobně a konkrétně odůvodnil. Proto vedlejší účastník navrhl, aby Ústavní soud ústavní stížnost zamítl.

14. Ústavní soud nepovažoval za nutné zasílat vyjádření vedlejšího účastníka stěžovateli k replice, neboť neobsahovalo nové závažné skutečnosti nebo argumentaci, které by měly vliv na posouzení věci. Nadto z materiálního hlediska nelze přehlížet skutečnost, že Ústavní soud ústavní stížnosti vyhověl.

15. Ústavní soud v souladu s ustanovením § 44 zákona o Ústavním soudu uvážil, že ve věci není třeba konat ústní jednání, neboť by nepřispělo k dalšímu, resp. hlubšímu objasnění věci, než jak se s ní seznámil s vyžádaného spisu a písemných úkonů stěžovatele a účastníků řízení. Nekonání ústního jednání odůvodňuje také skutečnost, že ústavní soud nepovažoval ani za potřebné provádět dokazování.

IV.

16. Po prostudování ústavní stížnosti, vyžádaného spisu a vyjádření Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, a vedlejšího účastníka Ústavní soud dospěl k závěru, že ústavní stížnost je důvodná.

17. Ústavní soud opakovaně judikuje, že není vrcholem soustavy ostatních soudů (čl. 81 a čl. 91 Ústavy) a tudíž není ani řádnou další instancí a že postup v soudním řízení včetně provádění a hodnocení důkazů, interpretace a aplikace právních předpisů a vyvození skutkových a právních závěrů, je záležitostí obecných soudů. Proto není v zásadě oprávněn zasahovat bez dalšího do rozhodování těchto soudů. Tato maxima je prolomena pouze tehdy, pokud by soudy na úkor stěžovatele vykročily z mezí daných rámcem ochrany ústavně zaručených základních práv či svobod [čl. 83, čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy]. K tomu však v projednávaném případě podle náhledu Ústavního soudu došlo.

18. Podstatu ústavní stížnosti tvoří námitka stěžovatelky, že krajský soud nedostatečně zjistil skutkový stav věci, na základě čehož dospěl k chybným právním závěrům týkajícím se povinnosti stěžovatelky uhradit vedlejšímu účastníkovi plnění z bezdůvodného obohacení vyplývajícího z předchozího zpřístupnění autorských děl chráněných autorským zákonem veřejnosti bez patřičného licenčního oprávnění, jejichž práva vedlejší účastník kolektivně spravuje.

19. Ústavní soud předně připomíná, že se ve své nedávné judikatuře (sp. zn. II. ÚS 3076/13, II. ÚS 2186/14) důkladně zabýval interpretací právní úpravy výkonu kolektivní správy autorských práv a výběru poplatků (odměn) za užití zvukových či zvukově obrazových záznamů veřejnosti pro nositele těchto práv, která je obsažena

v § 95 a násl. autorského zákona. Ústavní soud přitom nastínil základní principy ochrany autorských práv a jejich kolektivní správy, z nichž vychází autorský zákon. Ústavní soud proto v podrobnostech také odkazuje na odůvodnění uvedených nálezů (veškerá judikatura zdejšího soudu je dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), které je přílehlavé také v nyní posuzované věci.

20. Z ustanovení § 95 odst. 1 a § 100 odst. 1 autorského zákona vyplývá, že kolektivní správci si musí při své činnosti počínat tak, aby jejich činnost přinášela nositelům práv trvalé a pokud možno stabilní zhodnocování jejich práv. V této souvislosti však Ústavní soud zdůraznil, že „péči řádného hospodáře“ ve smyslu autorského zákona není výkon kolektivní správy práv takovým způsobem, který je sice formálně kolektivnímu správci autorským zákonem uložen, nicméně je bezohledný či tvrdý vůči uživatelům předmětů ochrany, popř. i vůči nositelům práv, nebo celkově neprozřetelný, a jenž se v konečném důsledku obrací proti samotným nositelům práv (srov. též *Telec, I. – Tůma, P.* Autorský zákon. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2007, s. 799).

21. Činnost kolektivního správce směřující k ochraně práv subjektů, které zastupuje, tak musí spočívat na zásadách opodstatněnosti a rozumnosti. Kolektivní správce musí mít vždy na zřeteli, že povinnost uzavřít licenční smlouvu týkající se autorského vlastnictví vyvstává pouze tehdy, pokud je do tohoto práva autorů předmětů ochrany ze strany dalších subjektů skutečně zasazeno. Přitom musí být kolektivní správce o zásahu do autorských práv najisto spraven či musí na základě zjištěných skutečností dospět k jednoznačnému závěru, že k zásahům do autorských práv jím zastupovaných subjektů dochází. Opačný a ve své podstatě velmi restriktivní přístup by se neslučoval s principy soukromoprávních vztahů mezi kolektivním správcem a uživatelem předmětů ochrany a ani případně s výkonem kolektivní správy jako určitého veřejnoprávního oprávnění. V těchto případech by totiž nebyl brán v úvahu důvod a účel uzavírání licenčních smluv spočívající v ochraně autorského vlastnictví, nýbrž docházelo by k nedůvodnému obohacování kolektivního správce neakceptovatelným dovozováním skutečností nezbytných pro uzavření licenční smlouvy, jež by však nemělo svůj základ v příslušné právní úpravě.

22. Ústavní soud v nálezu sp. zn. II. ÚS 2186/14 vymezil podstatné náležitosti kontroly prováděné kolektivním správcem při hodnocení otázky, zda bylo zasazeno do majetkového práva autorského nebo majetkového práva souvisejícího s právem autorským. Kolektivní správce musí především zkoumat: a) zda dochází ke zpřístupňování chráněných děl veřejnosti a tedy k zásahu do autorských práv, b) zda předmětné dílo náleží do kategorie nehmotných předmětů, nad nimiž vykonává příslušný správce kolektivní správu, a konečně c) zda uživatel předmětů ochrany je zpřístupňuje v souladu s právními předpisy, tedy zda má platně uzavřenou licenční smlouvu na jejich produkci.

23. Ústavní soud dodává, že otázkou zpřístupňování díla veřejnosti se, s ohledem na výklad směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES, o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (dále jen „směrnice 2001/29/ES“), opakovaně zabýval Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“). Soudní dvůr se mimo jiné zabýval též specifickou otázkou, zda umístění televizních přijímačů v určitém typu zařízení představuje samo o sobě sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES, přičemž zdůraznil, že

v odůvodnění této směrnice se uvádí, že *„pouhé poskytnutí fyzického zařízení pro umožnění nebo uskutečnění sdělování není samo o sobě sdělováním ve smyslu této směrnice“*, což ale nic nemění na tom, že toto zařízení může učinit technicky možným přístup veřejnosti k dílům vysílaným rozhlasem či televizí. Proto, poskytuje-li zařízení prostřednictvím takto umístěných televizních přijímačů signál svým klientům, jedná se o sdělování veřejnosti. Ačkoliv tedy pouhé poskytnutí fyzického zařízení nepředstavuje, jako takové, sdělování ve smyslu směrnice 2001/29/ES, poskytování signálu již představuje, nezávisle na užívané technice přenosu signálu, sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 12. 2006 ve věci *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*, č. C-306/05). Uvedený případ se vztahoval ke klientům hotelu, v jejichž pokojích byly umístěny televizní přístroje (srov. též rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2277/2007).

24. Ústavní soud rovněž upozorňuje na znění § 30 odst. 1 autorského zákona, podle něhož platí, že *„[z]a užití díla podle tohoto zákona se nepovažuje užití pro osobní potřebu fyzické osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu, nestanoví-li tento zákon jinak“*. Podobně Soudní dvůr vyzdvihl, že není irelevantní výdělečná povaha ‚sdělování‘ ve smyslu čl. 3 odst. 1 směrnice 2001/29/ES i přesto, že sledování zisku jako cíle není podmínkou nezbytnou pro existenci ‚sdělování veřejnosti‘ (srov. rozsudek Soudního dvora ze dne 15. 3. 2012 ve věci *Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsovi*, č. C-135/10).

25. Z citované judikatury Ústavního soudu dále vyplývá, že zároveň musí být prokázáno, že zařízení umožňující televizní či zvukový přenos je provozuschopné, respektive že skutečně jeho prostřednictvím vůbec může docházet k zásahům do autorských práv. Tak tomu zajisté bude, pokud kolektivní správce při provádění kontrole zjistí, že zařízení je zapnuté, obzvláště pokud zároveň zprostředkovává konečnému uživateli díla chráněná autorským zákonem, která jsou kolektivním správcem spravována. Rozdílná situace však nastane, pokud kolektivní správce najisto tuto skutečnost nepostaví. Ze samotné faktické existence a pouhého umístění zařízení umožňujícího televizní či zvukový přenos v kontrolované provozovně nelze dovozovat, že skutečně slouží k výše uvedenému účelu. Jestliže se uvedené hodnověrně (dostatečně) prokáže, pak je teprve možné na provozovateli požadovat uzavření licenční smlouvy na užití autorských předmětů ochrany. Jak totiž přímo plyne z § 18 odst. 3 autorského zákona, *„[s]dělováním díla veřejnosti není pouhé provozování zařízení umožňujícího nebo zajišťujícího takové sdělování.“*

26. Je proto nezbytné, aby kolektivní správce, respektive jím pověřená osoba, v průběhu provádění kontroly bez důvodných pochybností nejprve zjistil, zda prostřednictvím kontrolovaného zařízení (např. televizoru či radiopřijímače) vůbec může docházet k přenosu chráněných děl ke konečnému uživateli jakožto veřejnosti, jíž jsou předměty ochrany ‚sdělovány‘.

27. Pokud tedy kolektivní správce zjistí umístění zařízení prokazatelně umožňujícího zásah do autorských práv v kontrolovaném objektu, musí v dalším kroku prokázat, zda skutečně prostřednictvím tohoto zařízení dochází k zásahu do autorských práv subjektů, které je oprávněn zastupovat právě on (k tomu podrobně srov. nálezný sp. zn. II. ÚS 3076/13).

28. Ústavní soud posoudil ústavní stížnost stěžovatelky s ohledem na shora vyřčené zásady týkající se povinnosti uzavřít licenční smlouvu s kolektivním správcem autorských práv a dospěl k následujícím závěrům.

29. V řízení před krajským soudem nebylo podle Ústavního soudu jednoznačně prokázáno, že v předmětné provozovně bylo skutečně fyzicky umístěno funkční obrazově zvukové zařízení (televizní přijímač), které by bylo určeno k veřejné produkci, resp. ke sdělování autorských děl veřejnosti. Stěžovatelka sice nezpochybňovala fyzické umístění inkriminovaného zařízení v její provozovně, ale to nebylo podle jejího tvrzení připojeno k anténě (tento údaj je uvedený též v záznamu o provedené kontrole), nebylo vybaveno tunerem televizního signálu a bylo využíváno toliko zaměstnanci stěžovatelky ke kontrole reklamovaných DVD nosičů. Záznam o provedené kontrole ze dne 19. 2. 2013 (uvedený ve spise na listě č. 6) přesný popis umístění kontrolovaného zařízení, který by jednoznačně dokládal umístění v části provozovny přístupné zákazníkům umožňující sdělování autorských děl veřejnosti, neposkytuje. Ústavní soud zjistil, že dvě fotografie, které jsou uvedeny ve spisu na listech č. 26 a 27, nelze jednoznačně přiřadit k záznamu o provedené kontrole. Kontrolní pracovník v záznamu neuvedl, že by nějaké fotografie v kontrolované provozovně pořídil, chybí jejich popis a uvedení přesného data jejich pořízení. V této souvislosti Ústavní soud podotýká, že uvedené fotografie nebyly připojeny k výzvě vedlejšího účastníka k vydání bezdůvodného obohacení ze dne 15. 11. 2013 (uvedené ve spise na listu č. 5), ale byly zaslány dodatečně až v souvislosti s vyjádřením vedlejšího účastníka (žalobce) k odporu stěžovatelky (žalovaného) ze dne 6. 3. 2014.

30. Stěžovatelka v soudním řízení poukazovala rovněž na nedostatky záznamu o provedené kontrole, s nimiž se krajský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně nevypořádal. Ústavní soud ze spisu vedeného krajským soudem v dané věci zjistil, že záznam o provedené kontrole (uvedený ve spise jako list č. 6), o který opíral vedlejší účastník svůj nárok na vydání bezdůvodného obohacení, vykazuje značné nedostatky. V záznamu nebyly kontrolním pracovníkem vedlejšího účastníka uvedeny podstatné údaje. Mezi nimi chybí zejména evidenční číslo záznamu, celé jméno kontrolního pracovníka vedlejšího účastníka, obchodní jméno stěžovatele a název jeho provozovny, telefon a email stěžovatele, popř. uvedení, zda byla k dispozici licenční smlouva. V části záznamu nazvaném „Další ujednání“ je pouze uvedeno, že kontrolovaný tvrdí, že „TV není připojena k anténě, přehrává pouze DVD“, ačkoli by právě v těchto místech záznamu mohlo být jednoznačně specifikováno konkrétní umístění kontrolovaného zařízení a údaj o pořízení fotografií dokládající funkčnost a umístění inkriminovaného zařízení.

31. Stěžovatelka nadto v řízení před soudem navrhovala provedení dalších důkazů, a to výslechu osob přítomných při provádění kontroly. Krajský soud však provedení těchto důkazů (stejně tak jako důkazů navrhovaných vedlejším účastníkem) nepřipustil, neboť je považoval za nadbytečné. Tím se však podle názoru Ústavního soudu ve svém výsledku dopustil ústavně nekonformního postupu, neboť z ostatních provedených důkazů nebylo možné bezpečně usoudit na skutkový stav.

32. Ani s další, rovněž zásadní námitkou stěžovatelky, se krajský soud v napadeném rozsudku nijak nevypořádal. Stěžovatelka během řízení opakovaně poukazovala na to, že inkriminované technické zařízení slouží pouze k přehrávání konkrétních částí

záznamu z DVD nosičů nabízených zákazníkům v souvislosti s jejich reklamovanými vadami a nebyl tedy užíván k produkci děl chráněných autorským zákonem.

33. Ústavní soud považuje závěry krajského soudu za nedostatečné, neboť z provedených důkazů nelze dospět k jednoznačnému závěru, že by inkriminované zařízení skutečně bylo užíváno k produkci děl chráněných autorským zákonem.

34. Z rozhodovací praxe Ústavního soudu plyne, že do oblasti dokazování a hodnocení důkazů při své přezkumné činnosti nezasahuje, pokud celý proces probíhá v hranicích vymezených zásadou volného hodnocení důkazů, tj., kdy soudy posuzují každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemných souvislostech; jestliže některé navrhované důkazy neprovedou, pak jednoznačně odůvodní, proč tak neučinily. Z dostupné judikatury Ústavního soudu rovněž vyplývá, že odůvodnění rozhodnutí musí být jasné, logické, bez vnitřních rozporů tak, aby z něho bylo patrné, jaké úvahy vedly soudy k vysloveným závěrům a jak se vypořádaly s námitkami účastníků způsobilými založit opačné rozhodnutí ve věci (srov. např. nález sp. zn. I. ÚS 854/09). Ústavně zaručenému právu na spravedlivý (řádný) proces odpovídá povinnost soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit a v tomto rámci se adekvátně, co do myšlenkových konstrukcí racionálně logickým způsobem vypořádat s argumentačními tvrzeními uplatněnými účastníky řízení (srov. také rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 113/02, III. ÚS 521/05, III. ÚS 151/06, III. ÚS 677/07, I. ÚS 3184/07, III. ÚS 961/09). Uvedeným kritériím napadené rozhodnutí však nedostálo.

35. Ústavní soud již v nálezu sp. zn. II. ÚS 2186/14 zdůraznil, že povinností kolektivního správce chránícího autorská práva zastoupených umělců je i řádně prokázat povinnost uzavřít (či mít uzavřenou) platnou licenční smlouvu, neboť povinnost hradit licenční poplatky může být uložena pouze těm, kteří objektivně do autorských práv zasahují. Rovněž připomněl, že předpoklady vzniku právního vztahu z bezdůvodného obohacení prokazuje v soudním řízení ten, kdo se vydání bezdůvodného obohacení domáhá (viz např. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 5031/2008). Proto bylo i v projednávaném případě na vedlejší účastníkovi, aby prokázal, zda vůbec mohlo dojít k bezdůvodnému obohacení stěžovatele neoprávněným zásahem do autorských práv umělců, nad nimiž vykonává kolektivní správu.

36. Celkově tedy lze konstatovat, že skutkový stav zjištěný krajským soudem dostatečně nesvědčí jím provedeným právním závěrům, neboť mnohé ze skutečností, které jsou klíčové pro určení, zda došlo k bezdůvodnému obohacení užitím díla bez patřičného licenčního oprávnění, nebyly prokázány. Jak plyne z § 132 občanského soudního řádu, civilní soudy jsou povinny vypořádat se se vším, co v průběhu řízení vyšlo najevo a co účastníci řízení tvrdí, má-li to vztah k projednávané věci. Pokud soudy této zákonné povinnosti nedostojí, a to jednak tím, že se zjištěnými skutečnostmi nebo tvrzeními námitkami nezabývají vůbec, anebo se s nimi vypořádají nedostatečným způsobem, má to za následek vadu řízení, promítající se jako zásah do ústavně zaručeného práva na spravedlivý (řádný) proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny (srov. např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 563/03 I. ÚS 643/04). Tímto postupem se respektuje základní funkce důkazního řízení v občanském soudním procesu, které obsahuje provedení důkazů, jejich hodnocení a ústí v řádné zjištění skutkového stavu, bez něhož nelze dospět k relevantním a správným právním závěrům.

37. Ústavní soud tedy uzavírá, že v nyní posuzované věci nelze - z doposud provedeného dokazování - zcela bezpečně usoudit na skutkový stav, s nímž by byly právní závěry soudů v souladu. Proto je z hlediska principu spravedlivého (řádného) procesu nutné vzniklou protiústavní důkazní mezeru vyloučit a dokazování v naznačeném směru doplnit či přehodnotit doposud vyslovené právní závěry. Dosavadní skutkové zjištění totiž nemá v podstatné části oporu v provedeném dokazování, obzvláště ve vztahu ke skutečnostem, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. Poněvadž se přitom jedná o pochybení, které sehrává v hmotněprávním posouzení případu zásadní roli, nezbylo Ústavnímu soudu než rozhodnutí krajského soudu zrušit.

38. Ústavní soud dodává, že námitkou stěžovatelky týkající se nákladů řízení se nezabýval, neboť ve věci bude znovu rozhodováno, a to i nákladech řízení.

39. Na základě výše uvedeného Ústavní soud shledal, že bylo zasaženo do práva stěžovatelky na spravedlivý (řádný) proces, a proto podle § 82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu rozhodl, jak je ve výroku nálezu uvedeno.

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat (§ 54 odst. 2 zákona o Ústavním soudu).

V Brně dne 6. května 2015

JUDr. Tomáš Lichovník
předseda senátu Ústavního soudu